Paleolític
12.000aC al 6.000aC

- →És la primera part de l'**edat de pedra,** és a dir, de la pedra tallada.
- →**Hominització**
  - →**Homínids** → Família de primats d'on provenen els éssers humans.
  - →Procés evolutiu dels homínids fins arribar a l'homo sapiens.
  - →Comença fa 4 milions d'anys i segueix un procés de transformació molt lent.
  - →Comença a l'Àfrica→ és on vam començar a caminar de peu.
    → desenvolupa el cervell i el llenguatge complex.
- →**Etapa preagrària**
  - →**Caçadors recol·lectors** →No produeixen aliments, els obtenen del que troben.
  - →Són **nòmades**→ no tenen un lloc fixe on viure, es mouen a la recerca d'aliments.
  - → Viuen en **clans**→ grups de 15 o 20 persones amb vincles familiars.
  - → Aprofiten les **coves** o **balmes** on construeixen campaments molt rudimentaris.
- →**Estris**→ Eren de pedra principalment, i molt rudimentaris.
  - → De **banya** i **os** dels animals que caçaven.
  - → De **pell** per abrigar-se.
- →**Control del foc**
  - → Fa uns 500.000 anys.
  - → Els hi va proporcionar **escalfor, protecció, llum** i **cuinar els aliments.**
- →**Expressions artístiques**
  - →**Pintures rupestres**
    - → A les parets i sostres de les coves.
    - → Pintaven animals i escenes de caça.
    - → Tenien un significat màgic.
    - → **Indrets importants**
      - → **Altamira** (Cantàbria)
      - → **Cogui** (Garrigues, Catalunya).
  - → **Escultures**, anomenades **venus**, per ser dones amb natges i pits exagerats que simbolitzen la **fertilitat.**
  - → **Gravats** o **relleus** en pedra, os i banya que generalment representaven animals.

Neolític
6.000aC al 4.000aC

- →És el pas de la cacera i la recol·lecció d'aliments a la producció a través de la **ramaderia i l'agricultura.**
- →**8000aC** apareixen els primers conreus→ **Etapa agrària**→ **economia productiva.**
- →**Domesticació dels animals** → Els van utilitzar com a força de tir o de càrrega.
- →**Creixement demogràfic** →Augmenta la població i s'allarguen els anys de vida.
- → Són **sendetaris**→ Es creen petits grups o **tribus** i es formen poblats dirigits per un **cap.**
- →**Estris**→ Període de la **pedra polida** perquè es perfeccionen els instruments.
  - →**Activitats artesanals**→**ceràmica, cistelleria** o **teixit.**
  - →Noves eines pel treball agrícola→ falç, aixades, moles per farina, etc.
  - →L'economia productiva els hi permet tenir **excedents** i comença el **comerç.**
- →Comença la **divisió del treball**→ Surten feines especialitzades.
  - →**Artesans**→ Fabriquen productes que canvien per aliments.
  - →**Ramaders, pagesos,** etc.
- →**Monuments megalítics**
  - →Són monuments **funeraris** destinats a retre culte als mots
  - →**Menhirs**→ Grossos blocs de pedra allargats clavats verticalment a terra.
  - →**Dòlmens**→ Fets amb dues pedres o més clavades aterra verticalment i una altra col·locada al damunt.
  - →**Cultura talaiòtica** a les Illes Balears.
    - →**Talaiot**→ Torre defensiva feta de blocs de pedra.
    - →**Taula**→ Formada per una gran pedra vertical amb una llosa a sobre.
    - →**Naveta**→ Blocs de pedra que recorda el buc d'un vaixells de cap per avall.

Edat dels metalls
del 3.500aC al 800aC

- → Apareixen nous avanços tècnics→ La **roda**→ Afavoreix el transport terrestre i, per tant, el comerç.
  - → La **vela**→ Desenvolupa el transport i el comerç nàutic.
  - → L'**arada**→ Permet llaurar els camps amb més facilitat.
- → La **metal·lúrgia**→Treball dels metalls fosos
  - → **Coure** →Primer metall que van utilitzar.
  - → **Bronze**→ Barreja de coure i estany.
  - → **Ferro**→ Més dur i resistent i últim en descobrir.
  - → Va significar tenir eines més resistents i eficaces.
  - → A la Península Ibèrica comença al 2500aC provinent de coneixements de grups de l'est d'Europa.
- → **Societat**→ Es creen les primeres ciutats amb noves societats.
  - → **Sacerdots**→Dirigeixen rituals religiosos i transmeten coneixement.
  - → **Guerrers**→Defensaven els poblats i les ciutats.
  - → De mica en mica es van remarcant les diferències socials.